Qarabağımız uğrunda döyüslərdə şəhid olmuş qəhrəman oğullarımıza həsr edilmis zəngin "Səhidlər muzeyi" var. Məktəbimizin məzunlarından 12 nəfər şəhid zirvəsinə ucalmışdır. Xasayev Səbuhi Azərbaycan bayrağı ordeni ilə təltif edilmişdir. Onların həyat yolu şagirdlərimiz üçün örnəkdir. Sagirdlərimiz müntəzəm olaraq muzeydə tədbirlər keçirir, onlar kimi fədakar olacaqlarına, vətəni onlar kimi qoruyacaqlarına and içirlər.

Məktəbdə sagird özünüidarəetmə strukturu kimi, "Sagird Parlamenti" fəaliyyət göstərir. Parlamentin sədri Ənvərzadə Ənvər Respublikamızda keçirilən Usaqların I Forumunda fəal istirak edərək Gəncə məktəblərini təmsil etmişdir.

İREX-Azərbaycan, Mediyaya yazdığı layihəsi çərçivəsində keçirilən "Məktəb şagirdlərinin tədqiqat layihəsi" müsabiqəsində yenə də XI sinif sagirdi Ənvərzadə Ənvər və müəllimi Məmmədova Gülsadın birgə hazırladığı tədqiqat işi Respublikamızda keçirilən müsabiqədə I yerə layiq görülərək mükafatlandırılmışdı.

Bu barədə məktəbin yaradıcı müəllimlərindən dil-ədəbiyyat müəllimi Məmmədova Gülşadın Azərbaycan qəzetində 09.01.2011-ci il tarixində "Onunla fəxr edirik" mövzusunda çıxışı dərc olunmus-

Məktəbdə Valideyn-məktəb Assosiasiyası da fəaliyyət göstərir. Məktəbin idarə dunmasında, idarəetmə prosesinə müəllim, şagird və valideynlərin cəlb olunmasında, təlim-tərbiyə işlərinin yüksək səviyyədə təşkilində və məktəbin cari təmirində VMA xüsusi rola malik olmaqla məktəbin işini xeyli asanlasdırır.

Məktəbin kollektivi hər bir məzununun taleyi üçün də daim narahatdır. Sevindirici haldır ki, məzunlarımızın xeyli hissasi nainki saharimizda, hatta respublikamızda, xarici dövlətlərdə də uğurla fəaliyyət göstərirlər. Onların içərisində yaxsı həkimlər, müəllimlər, hərbiçilər, dövlət işçiləri, sahibkarlar, sadə pesə adamları vardır.

Böyük yunan filosofu Platon müəllimin məsuliyyətini dərk edərək demişdir: "Pinəçinin bir cüt ayaqqabını pis tikməsi bir nəfərə ziyan vurduğu halda, bir müəllimin pis işi cəmiyyətə ziyan gətirir".

Sagirdlərin pesəyönümünə diqqət artırılır, istedadlı sagirdlərimiz bu istiqamətə yönəldilir. Bunun üçün də onların ilk növbədə, öz pesəsini seymələri üçün ardicil is aparilir.

"Ən yaxşı ümumtəhsil məktəbi" müsabiqəsində iştirak edən məktəbimiz möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin müvafiq sərancamı ilə qaliblərdən biri oldu. Məktəbimizin kollektivi bunu dövlət qayğısının nəticəsi, əməyinizə verilən yüksək qiymət kimi dəyərləndirir.

Məktəbdə müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq şagird də, valideyn də, müəllim də bir orqanizm kimi fəaliyyət göstərir, tədrisin yüksək səviyyədə qurulmasına, şagirdlərin milli ruhda tərbiyə olunmasına ciddi nəzarət olunur və uğurlarımız ildən-ilə artır.

Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin dediyi kimi "Məktəb elə bir proses, orqanizmdir ki, müəllim də, valideyn də, sagird də, bütün kollektiv də inkişafdadır".

Məktəbimiz öz işini müasir tələblər səviyyəsində qurmaq və onu davamlı ctmək üçün bütün imkanlardan istifadə edir.

Ənənəsinə sadiq təhsil müəssisəsi

Məhərrəm İsmavilov Sahbuz səhər tam orta məktəbin direktoru, Azərbaycan Respublikasının əməkdar müəllimi

Azərbaycan Respublikasında bütün sahələrdə, o cümlədən təhsilin inkişafı istigamətində həyata keçirilən islahatlar ölkəmizin bütün bölgələrində olduğu kimi, Naxçıvan Muxtar Respublikasında da ardıcıllıqla və uğurla davam etdirilir. Muxtar Respublikamızda təhsil quruculuğu, təhsilin müasir tələblər səviyyəsində inkisafi, təhsilə diqqət və qayğı prioritet istiqamət təşkil edir.

Belə ki, Muxtar Respublikada son 15 ildə 170-dən çox məktəb binası tikilib müəllim və şagirdlərin istifadəsinə verilmişdir. 1930-cu ildə ibtidai məktəb kimi fəaliyyətə başlamış bu təhsil ocağı 1945ci ildən 7 illik, 1953-cü ildən isə tam orta məktəb kimi fəaliyyət göstərir. Məktəbimiz 2007-ci ildə yenidən tikilmiş, müasir avadanlıqlarla təmin edilərək istifadəyə verilmisdir.

Müasir standartlara cavab verən Şahbuz şəhər tam orta məktəbində geniş və yarasıqlı sinif otaqları, kompyuter otağı, ən yeni avadanlıqlarla təchiz edilmis kimya, fizika, biologiya laboratoriyaları, kitabxana, idman zalı, bufet, hərbi kabinə, tibb otağı sagirdlərə xidmət göstərir. Ümumilikdə 460 nəfər şagirdin təlim-tərbiyəsi ilə 99 müəllim məşğul olur.

Məktəbimizdə idarəetmənin məqsədyönlü təşkilinin nəticəsidir ki, xüsusilə son illərdə fənn olimpiadalarında şagirdlərmiz fəal iştirak edir və müəyyən uğurlar qazanırlar. X sinif şagirdi Hüseynli Məhərrəmin riyaziyyat üzrə 2009-cu ildə I verə, XI sinif sagirdi Kərimli Ülviyvənin kimva üzrə 2010-cu ildə III verə, XI sinif şagirdi Ağayev Fizulinin riyazivvat üzrə 2011-ci ildə IV yerə çıxması diger sagirdlerimizi de ruhlandırmış, onları da bilik yarışlarında fəal iştirak etmaya ya arzu olunan naticalar alda etmayə sövq etmişdir. Fəaliyyətimizin əsas istiqamətlərindən birini də hərbi-vətənpərvərlik sahəsində aparılan məqsədyönlü islər təskil edir. Bunun nəticəsidir ki, 2010-cu ildə "Şahinlər" komandası Muxtar Respublikada III, "Cəsurlar" II yerə cixmis, "VMH" idman komandası isə həm MR, həm də Respublika turunda I yerə layiq görülmüşdür.

TODK-nın ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulunun nəticələrinə əsasən deyə bilərik ki, 2009-cu ildə məktəbin 38 abituriyentindən 14-ü, 2010-cu ildə 22 abituriyentdən 12-si respublikanın müxtəlif ali təhsil müəssisələrinə, 4 nəfəri orta ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olmuşdur. 4 nəfər şagirdimiz isə Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə qəbul olmuşdur. 2010-cu ildə 6 nəfər 500-dən, o cümlədən 3 nəfər 600-dən yuxarı bal toplamışdır. Fərəhli haldır ki, məktəbin məzunu Sultanlı Sirac 665 balla Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasına qəbul olmuş və Prezident təqaüdünə layiq görülmüşdür. 2011-ci ildə də bu sahədə artım müşahidə olunmuş, 19 məzunumuz keçid balını toplamışdır.

Il ərzində məktəb rəhbərlərinin dinlədiyi dərslərdən aydın oldu ki, müəllimlər dərslərində fəal metodlardan, test yoxlama tapşırıqlarından, əyani vəsaitlərdən, qabaqcıl müəllimlərin iş təcrübələrindən. dünya təcrübəsində yeni təlim texnologiyalarından geniş istifadə etmişlər. Fənn müəllimləri sagirdlərin istedad qabiliyyətlərini aşkar etmək və inkisaf etdirmək üçün fəal təlim metodlarından geniş istifadə edirlər. Məktəbdə il ərzində şagirdlərin təlim göstəriciləri ilə tanış olmaq məqsədi ilə bütün siniflərdə dərslər dinlənilir, şagirdlərin müxtəlif sahələr və fənlər üzrə istedadlarını aşkar etmək üçün yoxlama və müşühidələr aparılır. Onların arasında ayrı-ayrı fənlərə, müstəqil insa yazmağa, rəsm çəkməyə, mahnı oxumağa, idmana, müxtəlif tətbiqi sənət növlərinə meyil edənləri aşkar edir və təlimtərbiyə prosesində bu xüsusiyyətləri mütləq nəzərə alaraq şagirdlərin istedad və qabiliyyətlərini inkişaf etdirməyə çalışırıq. Müəllimlər dərs prosesində fəal təlim metodlarını tətbiq edərkən müxtəlif növ didaktik materiallardan, dərs vəsaitlərindən səmərəli istifadə edirlər. Bu didaktik materialların, müxtəlif mövzular üzrə qrafik və sxemlərin, əyani vəsaitlərin, testlərin, kartockaların hazırlanması işinə şagirdləri də cəlb edirlər. Bu isə sagirdlərin həmin fənlərə maraqlarının artmasına səbəb olur.

Sinif rəhbərləri, fənn müəllimləri şagirdlərin təlim-tərbiyəsində müvəffəqiyyət əldə etmək üçün valideynlərlə əlaqəli işləyirlər. Məktəbdə tez-tez valideyn yığıncaqları keçirilir, şagirdlərin müvəffəqiyyətləri və nöqsanları fənn müəllimləri ilə birgə təhlil olunur. Təlim-tərbiyənin vəziyyətini, şagirdlərin bilik səviyyəsini yoxlamaq məqsədilə müəllimlərin açıq dərsləri keçirilir, nəzarətli yoxlama yazı

All residents

işləri, bilik yarışları, sınaq test imtahan ları aparılıb nəticəsi müzakirə edilir.

Səmərəli pedaqoji fəaliyyətinə görə müəllimlərimizdən Hüseynova Fəridə "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilmiş, İsmayılov Məhərrəm "Əməkdar müəllim" fəxri adına, Xudiyeva Növrəstə isə "İlin ən yaxşı müəllimi" adına layiq görülmüşdür.

Şahbuz şəhər tam orta məktəbi öz yetirmələri ilə daim fəxr edir, şagirdlərə onların ömür yolu haqqında mütəmadi olaraq məlumatlar verirlər ki, bu da gənclərin yüksək bilik qazanmalarında əvəzsiz rol oynayır. Belə ki, məktəbimizi müxtəlif illərdə bitirmiş məzunların 23 nəfəri öz sahələrinin tanınmış alimləri kimi respublikamızın sosial-iqtisadi və elmi tərəqqisinə öz töhfələrini verilir. Onların arasında AMEA-nın həqiqi və müxbir üzvləri, elmlər doktorları da vardır.

Bütün bu uğurlarımızın nəticəsidir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 iyun 2011-ci il tarixli sərəncamına əsasən Şahbuz şəhər tam orta məktəbi ilin "Ən yaxşı ümumi təhsil müəssisəsi" adınal layiq görülmüşdür. Təhsilimizə göstərilən bu cür diqqət və qayğıya görə möhtərəm Prezidentimizə kollektivimiz adından dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

М.Исмайлов Верное традициям учебное заведение Резюме

В статье рассматривается историческое прошло е средней школы города Шахбуз и говорится о сегодияшних ее удачах.

M. Ismayilov Educational Institution Follows Traditions Summary

in the article it is spoken about the historical background and achievements of secondary school in Shahbuz town

Təhsilə dövlət qayğısı öz bəhrəsini verir

Mehriban Məcnunova Yevlax şəhər 8 nömrəli tam orta məktəbin direktoru

Təhsil bəşəriyyət tarixinin inkişaf yolunda ən unikal bir mexanizmdir. Cəmiyyətdə baş verən dəyişikliklər özünü təhsil sferasında daha qabaqrıq göstərir, XXI əsr "Təhsil əsri" adlandırılmışdır. Bu baxımdan, 1999-cu ildən başlayaraq ulu öndarimiz Hevdər Əliyev tərəfindən təməli govulmus müstəqil Azərbaycan təhsilinin bütün pillələrində, o cümlədən ümumi təhsil sahəsində uğurlu islahatlar möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında planlı və ardıcıl şəkildə dayam etdirilir. Müasir standartlara cavab verən yeni məktəblərin tikintisi iləbil genis vüsət alır, maddi-texniki, tədris bazası əsaslı surətdə möhkəmləndirilir, müasir tədris avadanlığı və İKT ilə təminatı sahəsində irimiqyaslı işlər görülür. Hazırda məktəblərdə yetkin şəxsiyyətin formalaşdırılmasına yönəlmiş, əsas mahiyyətini təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və idarə olunması təşkil edən yeni qiymətləndirmə sisteminin yaradılması, fənn kurikulumlarının tətbiqi, müasir dərslik komplektlərinin nəşr edilməsi, müəllim yaradıcılığına geniş imkanlar açan çevik təlim texnologiyalarının tətbiq edilməsi, "müəllim-şagird" əməkdaşlığının təhsilin demokratikləşdirilməsində həlledici amilə çevirilməsi, Heydər Əliyev fondunun prezidenti, Milli Məclisin deputati, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın milli təhsilimizin inkişafı istiqamətində fəaliyyəti Azərbaycan təhsilinin qabaqcıl

təhsil sistemlərinə inteqrasiyasına real imkanlar açmışdır.

Müasir dövrdə ümumtəhsil məktəbinin başlıca strategiyası yüksək intellektual hazırlığa malik olan, milli və ümumbəşəri mənəvi keyfiyyətlərə yiyələnmiş, müstəqil, varlığa süurlu münasibət bəsləvən varadıcı səxsiyyətin, əsl vətəndaşın yetisdirilməsindən ibarətdir. Məktəb yalnız bilik və bacarıqlar əldə etmək üçün deyil, təhsil alanın və bütövlükdə insanın inkisafını təmin etmək üçün lazımdır. Təhsil prosesinin əsas subyekti öyrənəndir (sagirddir). Şübhə yoxdur ki, öyrənənin inkişafında öyrədənin (müəllimin) rolu əvəzisdir. Müəllim yalnız hazır bilikləri verməklə kifayətlənməməli, şagirdlərin şəxsiyyət kimi inkişafına şərait yaratmalı, onlarla əməkdaşlığa, qarşılıqlı hörmət və anlaşmaya üstünlük verməli, sagirdləri fəallaşdırmalı, təlimi onun maraq və tələbatına uyğun qurmalıdır. Öyrədən məsləhətçi və istiqamət verən rolunda olmalı, şagirdlərin şəxsiyyətinə hörmət etməli, tədris fəaliyyətində humanizm prinsiplərinə əsaslanmalı, "subyekt-subyekt" münasibətlərini rəhbər tut-

2010/2011-ci dərs ili ərzində "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə möhtərəm Prezidentimizin 5 sentyabr 2009-cu il fərmanına uyğun olaraq ümumi təhsil sahəsində təhsil orqanlarının, ümumtəhsil məktəblərinin, pedaqoji işçilərin fəaliyyə